

E RÖPORTAJ

ECZACILAR NEREDEYSE BEN ORADAYIM KAPIMIZ ONLARA HEP AÇIK

Eczane eczacılığında gelen ve ilaç sanayicisi olan Berat Beran ile Berko İlaç'ı ve eczacılık gündemini konuştuk. Beran, yerli ilaç sanayinin desteklenmesi gerektiğini vurguladı. Ayrıca, "Eczacıların her zaman yanındayız ve kapımız onlara hep açık" dedi.

Ecz. Berat Beran ile renkli bir sohbet gerçekleştirdik. Kendine has üslubuyla eczacılığı ve ilaç sanayisini konuştuk. Beran sohbetimizde, "Benim işim ilaç üretmek" dedi ve birkaç yıl içinde başka bir Berko İlaç görevimizi de sözlere ekledi. Detaylar röportajımızda...

İlaç yokluğu son zamanların en çok konuşulan konusu. İlaç firmaları da zan altında kaldı. Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?

Bu konuyla ilgili öyle zor bir duruma düştük ki; ilaç saklamıyoruz, stok yapmıyoruz diye üç tane ulusal gazeteyle ilan vermek zorunda kaldım. Geçtiğimiz yıl haziran ayına kadar toplumda maske kullanımı, ekstra dikkat edilmesi gibi

yaklaşımlarla sağlık tüketiminde değişiklikler oldu ve soğuk algınlığı vakaları azalması ile soğuk algınlığı ilaçlarımızın satışları ciddi oranda düştü. Ürünlerin depoda miladı doluyordu, bu nedenle ek bir üretim de yapmıyorduk. Ama temmuz ve ağustos aylarından itibaren öyle bir talep patlaması yaşandı ki daha önce böyle bir şey görülmemiştir. Bütün kayıtlarım ortada, tamamen şeffaf. Bakanlık bile bize, "Sizin için ilacınız yok diye bir şeyler duyuyoruz. Ama kayıtları incelediğimizde, imalat ve satış rakamlarınızın normalin üzerinde olduğunu görüyoruz" dedi. Biz üretimimizi bu dönemde

yüzde 50 artırdık. Ancak talep normalin 4 katıydı. Bu duruma nasıl yetişelim? Başka üretim merkezlerinde fason üretmek istedik. Yaptığımız yerler de oldu ancak yine de talebe yetişemedik. Pandemiden dolayı bir dönem satışlar durmuştu. Ek üretim yapmamıştık. Ek bir stok ile bu döneme girmedik. İburamin Zero ilacımıza özellikle çok talep oldu. Diyarbakır'da bir doktor arkadaşım bir gecede 2 bin reçete çıktı dedi. Bir ilaç kaleminden bu rakam. Bu ilaç tabii ki yok satar. Eylül ayından kimse ocak ayındaki ilaç zammı için ürün saklar mı? Benim meslektaşım neden bunu düşünmüyor? Yüzde 20-30 zam için eylül ayından bu zamana ilaç saklanır mı? Bir çocuğun ateşinin düşmesi 5

TL, 10 TL ile ölçülebilir mi? Böyle bir anlayışta Türkiye'de ne bir eczane eczacısı var ne de bir sanayici vardır. Ancak bu ilaç zammı yılda bir kere verilmeye devam edilirse akıllarda hep

bunu dile getirebiliriz. Biz bakanlıkla görüşmelerimizde de durum olur. Biz bakanlıkla görüşmelerimizde de getirdik. Zamlar yılda iki kereye çıkarılabilir. Tüm üretim kapasitemizi zorlamamıza rağmen hala talebin yüzde 60'ını karşılayabiliyoruz. Şu an ürünümüz olsa yıllık satışımızın yarısını eczanelere gönderebiliriz. Böyle bir talep var. Ayrıca ilaç yokluğu ile ilgili değinmek istediğim başka bir konu da bizi dinlemeden yargılamaya yapılması. İlaç yokluğu yaşanan dönemde bir poster yapıldı ve 2 ilacım o posterde yer aldı. Stokçulukla

suçlandık diyebiliriz. Bu beni çok üzdü. Ben her eczacıya bir telefon kadar yakınım. Eczacılar neredeyse oradayım. İstedikleri zaman gelsinler, fabrikamızı gezsinler. Öneri ve eleştirilerini direkt iletinler. Ne kadar üretim yaptığımız ne kadar eczanelere gönderdiğimiz görsünler. Ondan sonra broşürlerde ilacımızı basıp eczanelere göndersinler. Biz bu konuda son derece şeffafız.

Pandemi dönemi her sektör için zor geçti. Siz bu dönemi nasıl geçirdiniz?

Bu dönemde aylık giderimiz 25 milyon TL iken, 10 milyon TL ciro yaptığımız zamanlar oldu. Ürün portföyümüzün büyük bir bölümü grip ilaçlarından oluşmakta. Pandeminin ilk döneminde ekstra korunma, maske kullanımı gibi unsurlardan dolayı grip geçiren olmadı. Bundan dolayı zaten biraz önce bahsettiğim gibi sezona depolarımız boş girdik. Tüm bu sebeplerle pandemi bizi çok etkiledi. Kronik ilaçlarımız yok, genel olarak hep akut ilaç üretimi yapıyoruz. O günlerde talep yoktu şimdiki de tam tersine döndü ve talebi karşılayamıyoruz.

İlacın ambalajından lojistiğine kadar bütün maliyetler arttı. Ancak ilaç fiyat kararnameyi de ortada. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Ne gibi güncellemeler yapılmalı?

İlacı yüzde 37 gibi bir zam verilmesi konuşuluyor. Ama gerçekten buna rağmen kurtarmıyor. Şu an 4 ilacım zararına satıyor. Senelerce emek verdiğimiz bu ilacı nasıl

**“Her eczacıya
bir telefon
kadar yakınım”**

geri çekelim. Bu zararın sineme çekiyorum, üretiyorum ve üretmeye de devam edeceğim. Yerli ilaç sanayisi bu sistemle, bu desteklerle büyümmez. Büyümedikçe de dışarı bağımlılığımız devam eder. Türkiye'de piyasada olan ilaçların yüzde 75'i yerli ilaçtır. TL bazında ise piyasanın yüzde 50'sine tekabül ediyor. Ama ilaç olarak yüzde 25 payı olan yabancı ilaçlar TL bazında yüzde 50'sini karşılıyor. Bulgaristan'dan geliyorlar, Edirne'den ilaçlarını alıp gidiyorlar. Düşünün o kadar ucuz. Dünyada ilaç üretiminde kalite olarak 8'inci sıradayız. Ama dünyada ilacın en ucuz olduğu ülkeler arasında da yine Türkiye var. Hep örnek veriyorlar, "Anadolu'da vergi kralı eczacıdır" diye. Eczacı ve ilaç sanayi son kuruşuna

kadar vergisini veriyor. Benim gibi bir adam 2013'te vergi rekortmeni sıralamasında 375'inci oldu. Sizce bu mümkün mü? Ben Türkiye'de

375'inci en çok para kazanan kişi olabilir miyim? Ben eczane eczacılığından geliyorum. Sermayesiz bir adamım. Bir fabrikayı 15 yılda yaptım. Günün ilaçlarını buldum. Eczanenin ihtiyacı olan alanları yakaladım. Buralara kadar geldim. 1973 yılından bu yana ilacın içindedim. Bütün hayatım benim şu an Berko İlaç. 7 sene de okulumu katarsak 50 yılı geçiyor. Yani çok kazanıyorsunuz diyenlere de buradan bir zahmet kazanalım diyorum.

Ruhsatlandırma sorunlarını sizle daha önce de konuşmuştu. Bu sorunlar devam ediyor mu? Bu aksaklıklar maalesef hala devam ediyor. Bir gün sizleri de davet edeceğiz. Berko İlaç'ın

Berko İlaç Üretim Tesisleri

“Türkiye’de yerli ilaç sanayisi üvey evlattır”

fabrikasını, AR-GE bölümünü sizlere göstermek istiyoruz. Benim yıllık AR-Ge giderim 30 milyon TL. Makine maliyetleri gibi kalemler hariç. 60 tane ruhsat başvurum var. Ancak bu ruhsatlar çıkmazsa, bana gelmezse ben nasıl büyüyeceğim? Nasıl o AR-GE'nin maliyetini karşılayacağız? Üstelik AR-GE merkezimiz sadece kendi bünyemizde kurduğumuz bir bölüm değil, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2018 yılında denetlenerek akredite Ar-Ge Merkezi onayı almış bir AR-GE merkezi. Bu alandaki sorunların çözülmesini bekliyoruz.

Tarım ve Orman Bakanlığı onaylı ilk üretim izni alan firma Berko İlaç ancak bu alandan ilk çıkan firma oldunuz. OTC alanından neden çıktınız?

Bu alandan ilk çıkan firma ben oldum. Adı üstünde gıda takviye ürünü. Bu benim işim

değil, benim işim ilaç diye düşündüm. Türkiye'de gıda takviye ürünü için ilk ruhsat başvurusunu ben yaptım. İyi paralar da kazandım. Ama piyasanın değiştiğini gördüm. Bu piyasanın adamı değilim dedim ve çıktım. Aynı şekilde eczaneye girdiğim gün de "Ben buranın adamı değilim, ben eczaneyi bırakıp ilacımı yapacağım" dediğim gibi. "İlacın imalatını öğrendim. Satışını öğrendim" deyip ilaç üreteceğim dediğim gibi. Tarım Bakanlığı onaylı ürünlerin ilaçla ilgisi yok, bu alanda sıkı bir kontrol yok, benim sektörüm değil diye düşündüm. Şu an 60'a yakın ürünümüz var. Bütün ürünlerimiz Türkiye'nin bütün eczanelerinde iyi satış oranlarını yakalıyor.

Milli Savunma Sanayi ile olan iş birliğinizden biraz bahsedebilir misiniz?

Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) tarafından başlatılan 2021 Ar-Ge projelerinden bir tanesi olan "Kimyasal ve Biyolojik Savaş Ajanlarına Karşı Yeni Nesil Dekontaminasyon Maddesi Teknolojisi Geliştirme (DEKON) Projesi"nde Berko İlaç Ar-Ge Merkezimizin yer almasının gururunu

Berko İlaç Ar-Ge Merkezi

Berko İlaç Merkez Ofis

yaşıyoruz. Tam bağımsız savunma sanayii vizyonuna ulaşma yolunda Ar-Ge ve teknolojinin büyük bir öneme sahip olduğu bilinciyle bu projeye dâhil olduk. SSB, TÜBİTAK MAM ve Sun Tekstil işbirliği ile "Kimyasal ve Biyolojik Savaş Ajanlarına Karşı Yeni Nesil Dekontaminasyon Maddesi Teknolojisi Geliştirme (DEKON) Projesi" kapsamında yer alacağız.

2022'den beklentileriniz nelerdir?

Çok şey bekliyorum. Hedefimizde yüzde yüz büyüme var. 2021'i ikiye katlamak istiyoruz. 2022'nin sonu veya 2023'te çıkaracağımız 7-8 tane antibiyotığımız bulunuyor. Bu sene kronik ilaç alanına da giriş yapıyoruz böylece. Bunun yanı sıra mide, şeker ilaçlarımız da raflarda yerini alacak. 1-2 sene sonra başka bir Berko ilaç göreceksiniz. Diyarbakır'da bir ilaç fabrikası açma planımız var. Bunu da ilk defa buradan dilettirmiş olayım. Bu konuda çalışıyoruz umarım sonuca varır.

Sosyal sorumluluk projeleriniz ile ön plana çıkan bir ilaç firmasıdır. Bu projeleri bir de sizden dinleyebilir miyiz?

Yakın zamanda soğuk havalarda özellikle sokak hayvanlarını desteklediğimiz ve çok ilgi gören bir projemiz oldu. Hem mama hem de kedi-köpek evlerini eczacılarımız ile paylaştık. Bu projemize tahminimizin üstünde bir talep oldu. Projelerde her zaman kendimizi yansıtmaya çalışıyoruz. Çocuklarla, sporla, tiyatroyla, sanatla, hayvanlarla ilgili projeler üretiyoruz. Bunlar aslında Berko ilaç'ın değerleri. Sosyal sorumluluk projelerimizin bu dilde olmasının nedeni de kendimizi yansıtmamızdan kaynaklı. Bu arada çocuk tiyatromuzun da yeni oyunu geliyor. 5 yıldır "Berfu'nun Rüyası" oyunuyla devam ediyorduk. Pandemiye iki yıl ara vermek

zorunda kaldık. Şimdi yeni bir oyunla, yeni bir eklele çocuklarla buluşacağız. "Demir Kız" isimli yeni oyunumuzda bir toplum sağlığı konusu olan çocukluk dönemi demir eksikliği anemisi farkındalığının yanı sıra akılcı ilaç kullanımına, hekim kontrolünün ve erken teşhisin önemine de değiniyoruz. Gerçekten hayatında tiyatroyla tanışmamış, tiyatroyu bilmeyen gruba oyunlarımızı sahneliyoruz. Daha çok bu kesime ulaşmak istiyoruz. O çocukların, oyunu, dekoru gördüğündeki heyecanını görerseniz çok farklı bir duygu. Eczacı odalarına

da buradan seslenmek istiyorum. Tiyatromuzun kendi şehrinize davet edin diye rica ediyorum. Biz, oyuncu, dekor gibi giderleri karşılıyor. Odalarımızın sadece yemek ve kalacak yeri karşılması yeterli. Böylece her ilimizde çocuklarımız tiyatroya ulaşmış olsun istiyoruz. Karaman Eczacı Odası'ndan geçtiğimiz yıllarda böyle bir talep gelmişti ve çok güzel bir proje gerçekleştirmişti. Tiyatromuzun yanı sıra yakın zamanda Diyarbakır'da 16 derslikli bir ortaokul yaptık ve okulumuzda öğrenci olan 50 çocuğumuza burs veriyoruz. Eğitime verdiğimiz önemi ve değeri böyle perçinlemek istedik. Berko ilaç olarak bu alanda projelerimiz devam edecek.

İlaç sektöründeki faaliyetleriniz kadar edebiyat alanındaki çalışmalarınız da meşhur. Yeni bir çalışma var mı?

Yeni kitabımız yolda. Daha önce "Nenem, Babam ve Ben" diye bir kitap yazdım. Bu kitapta bir eczane eczacısının buralara nasıl geldiğini anlattım. Yeni kitabım da ise Güneydoğu'da bir kan davasını işledim. Babasının intikamını alan bir çocuğun başına gelen bir hikâyeyi anlatıyorum. Yayıneviyle de görüştük. Yine Doğan Kitap ile anlaştık. Birkaç aya kadar çıkmış olur diye düşünüyorum.

Eczacı meslektaşlarınıza neler söylemek istersiniz?

Dünyaya "Salt bir eczacı" gibi bakmasınlar.

